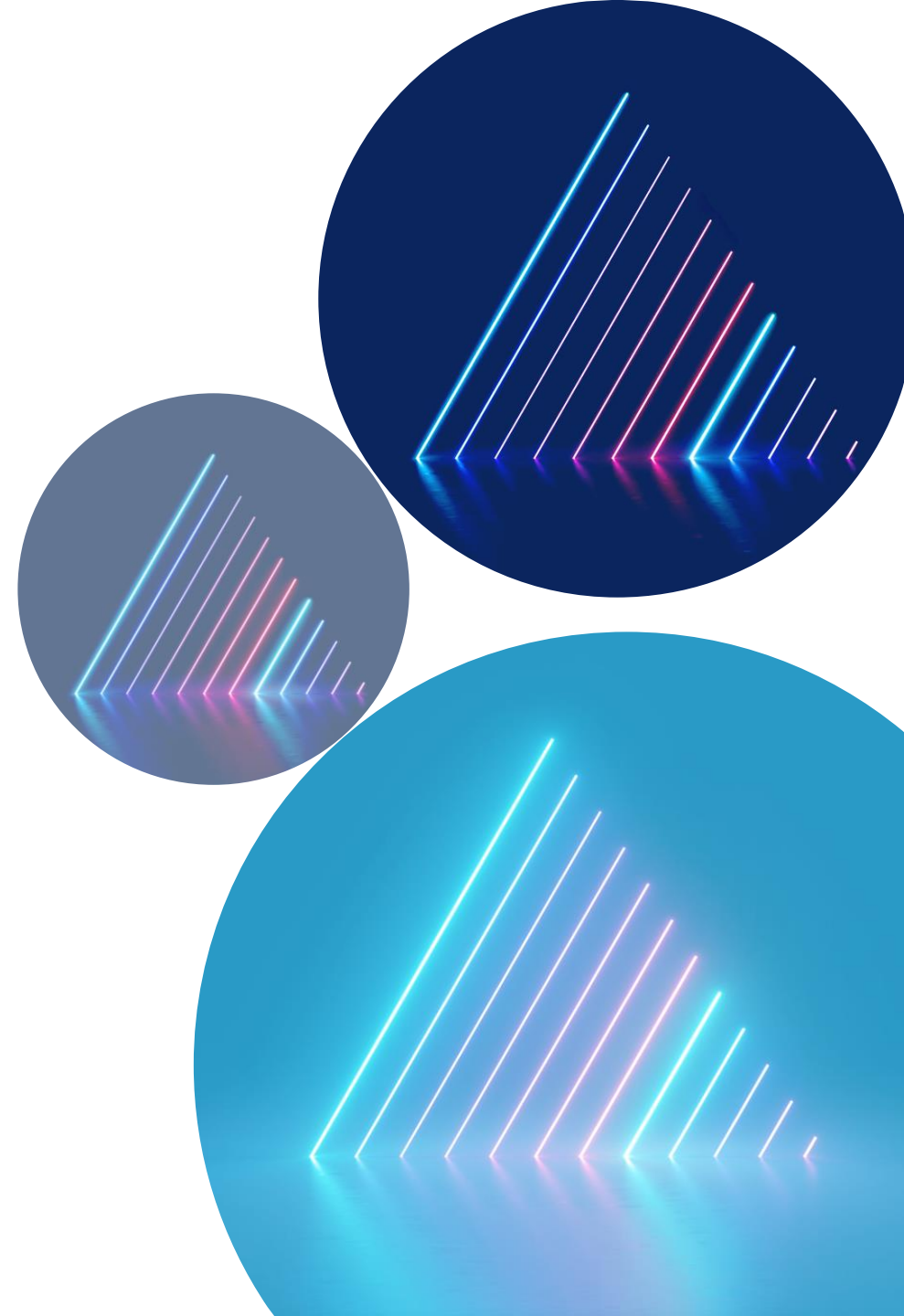

Πανελλαδική Έρευνα Κοινής Γνώμης
για το Ζήτημα της Ακρίβειας και του
Κόστους Ζωής

Οκτώβριος 2024

Η ταυτότητα της έρευνας

Εταιρεία:	Metron Analysis (Α.Μ. ΕΣΡ 4 - Αρ. Γ.Ε.ΜΗ 002305501000)
Ανάθεση:	CHOOSE ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΛΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Τύπος Έρευνας:	Έρευνα κοινής γνώμης - Συνδυασμός Computer Assisted Telephone & Web Interviews
Περιοχή Έρευνας	Πανελλαδική
Μέθοδος Δειγματοληψίας:	Τηλεφωνική έρευνα: Απλή τυχαία δειγματοληψία σε αρχείο τηλεφωνικών αριθμών που έχουν παραχθεί με τυχαίο τρόπο (RDD-Random Digit Dialing) με την εξής αναλογία: σταθερά τηλέφωνα 70% και κινητά τηλέφωνα 30% . Online έρευνα: Τυχαία επιλογή με βάση ποσοστώσεις από online panel
Χρόνος Διεξαγωγής:	Η έρευνα πεδίου διεξήχθη από 10-16/10/2024
Μέγεθος Δείγματος:	1.007 άτομα ηλικίας 17 ετών και άνω, 502 τηλεφωνικά (350 σε σταθερά και 152 σε κινητά τηλέφωνα) και 505 online. Μέγιστο δειγματοληπτικό σφάλμα $\pm 3,1\%$
Σταθμίσεις:	Το δείγμα σταθμίσθηκε εκ των υστέρων ως προς το φύλο και την ηλικία, την περιοχή κατοικίας και την ψήφο στις Ευρωεκλογές 2024
Προσωπικό field/Ελεγχοι:	Για την τηλεφωνική έρευνα εργάστηκαν 3 επόπτες και 16 συνεντευκτές. Το 21% των τηλεφωνικών συνεντεύξεων ελέγχθηκαν με τη μέθοδο της συνακρόασης. Το 100% των συνεντεύξεων ελέγχθηκαν ηλεκτρονικά.
Παρατηρήσεις:	Στους πίνακες που ακολουθούν, όπου οι βάσεις είναι μικρότερες των 60 ερωτηθέντων, τα στοιχεία είναι τελείως ενδεικτικά.
Επισημάνση:	Λόγω στρογγυλοποίησης ενδέχεται κάποιες κατανομές να μην αθροίζουν στο 100%

Η METRON ANALYSIS είναι μέλος της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ και τηρεί τους κώδικες δεοντολογίας και διεξαγωγής ερευνών και επαγγελματικής πρακτικής της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ.

Η Ακρίβεια και το Κόστος Ζωής στην Ελλάδα

Η Ακρίβεια έχει εδραιωθεί ως η μείζονα ανησυχία των πολιτών στη χώρα μας το τελευταίο διάστημα.

Μάλιστα, γίνεται αντιληπτή όχι πλέον ως «εισαγόμενο» πρόβλημα αλλά ως ζήτημα δομικού χαρακτήρα, που επιτείνει το αίσθημα της υλικής και ψυχολογικής επισφάλειας σε μια εποχή επάλληλων κρίσεων.

Στον όρο Ακρίβεια συνοψίζονται πολλαπλές πτυχές της οικονομικής ζωής, που σχετίζονται με την αντιλαμβανόμενη αύξηση του κόστους ζωής: βασικά αγαθά, ενέργεια, στέγαση, αλλά και υγεία, παιδεία, αναψυχή.

Ενέχει και μια έντονη διάσταση χρόνου, από τις δαπάνες της καθημερινότητας έως τις τακτικές δαπάνες σε μηνιαία βάση, σε συνάρτηση με την οικονομική άνεση ή δυσκολία ενός ατόμου ή ενός νοικοκυριού καθώς περνάει ο μήνας.

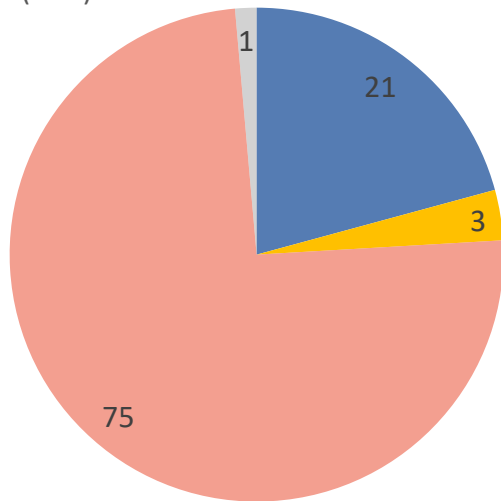
Ακόμη, επιδρά στην αίσθηση του ορίζοντα προσδοκιών των πολιτών αλλά και στις επιλογές πολιτικής που θα προέκριναν.

Στην έρευνα που παρουσιάζουμε, λοιπόν, διερευνήσαμε διαφορετικές πτυχές του ζητήματος της Ακρίβειας και της κοινωνικής της επίδρασης.

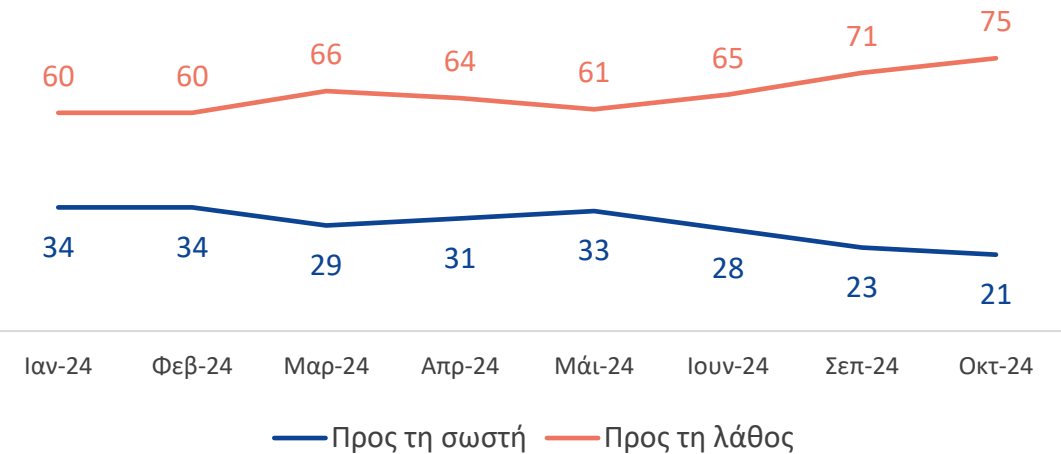
Η τάση ενίσχυσης της απαισιοδοξίας για την πορεία της χώρας είναι εδραιωμένη, και σήμερα 3 στους 4 θεωρούν ότι πηγαίνει προς η λάθος κατεύθυνση

‘Κατά τη γνώμη σας και μιλώντας γενικά, η χώρα μας αυτή την περίοδο κινείται προς τη σωστή ή προς τη λάθος κατεύθυνση;’

- Προς τη σωστή
- Ούτε προς τη σωστή, ούτε προς τη λάθος (αυθ)
- Προς τη λάθος
- ΔΓ/ΔΑ (αυθ)

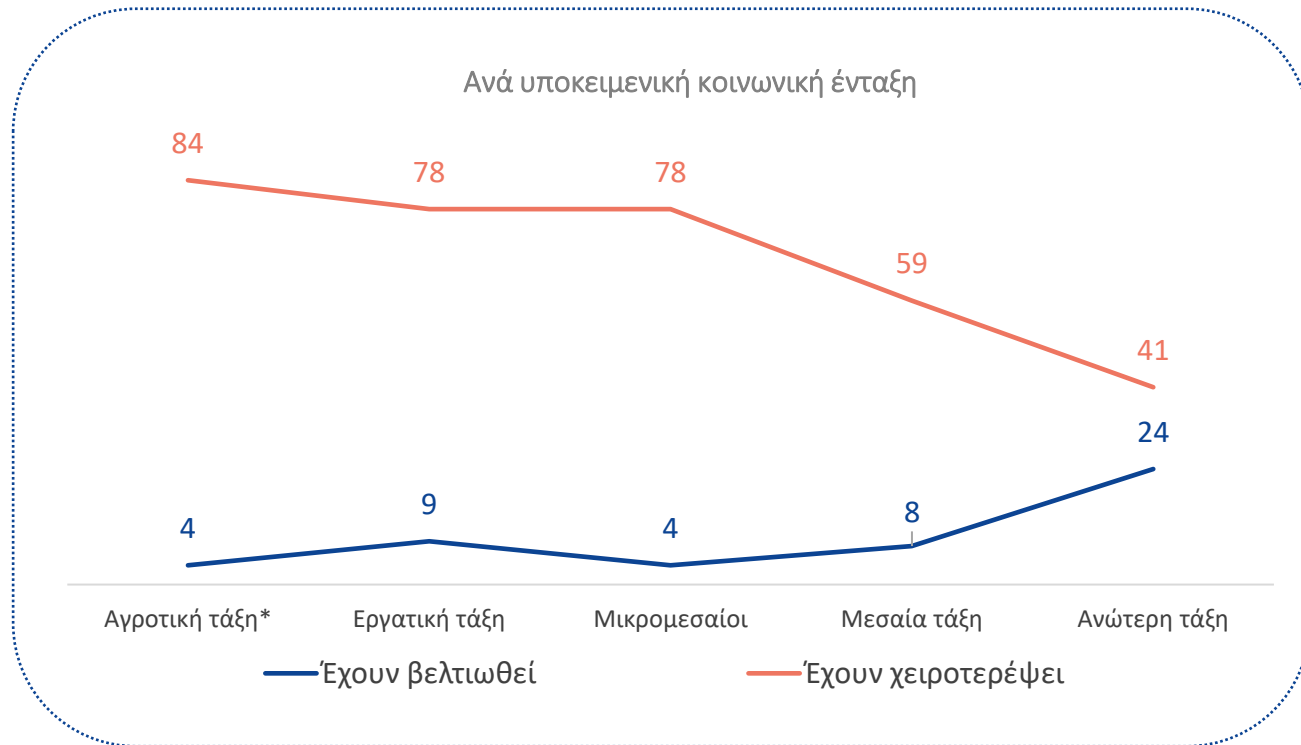
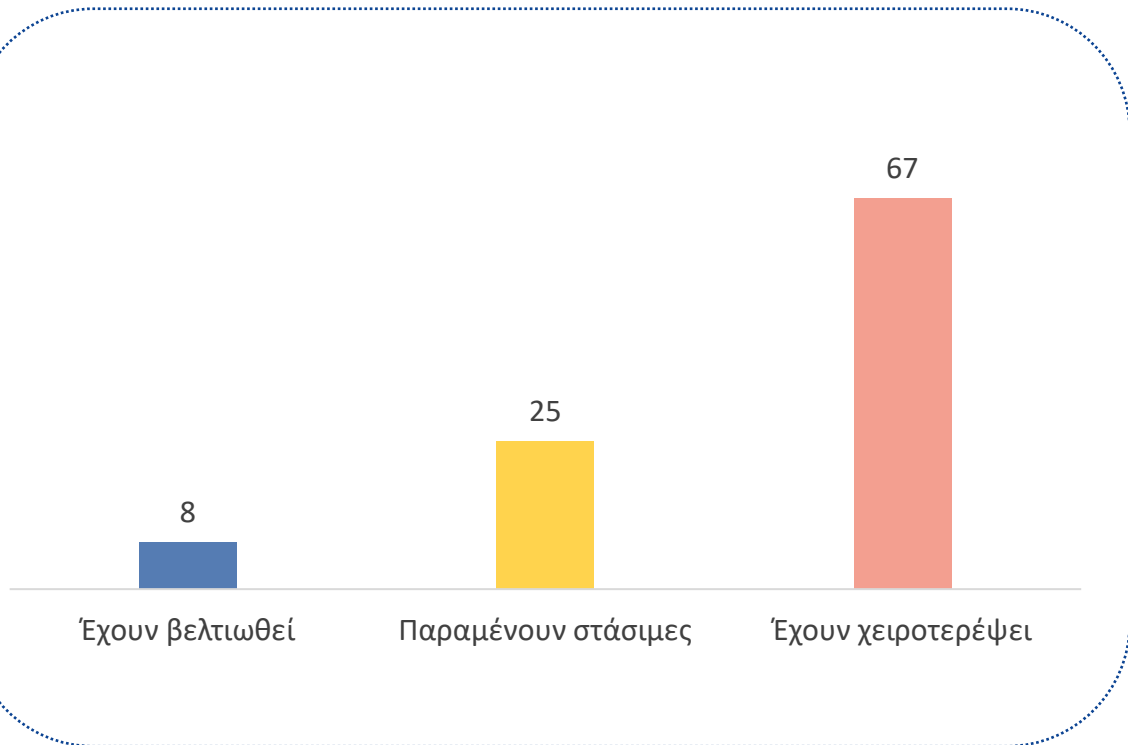

Διαχρονικά στοιχεία

Ο ορίζοντας των οικονομικών προσδοκιών στενεύει, καθώς πάνω από 2 στους 3 εκτιμούν ότι οι καταναλωτικές τους δυνατότητες έχουν χειροτερέψει

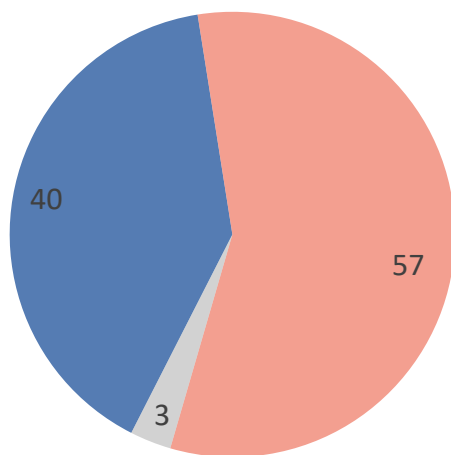
‘Και ειδικότερα πως εκτιμάτε τις καταναλωτικές σας δυνατότητες αυτή την εποχή;’

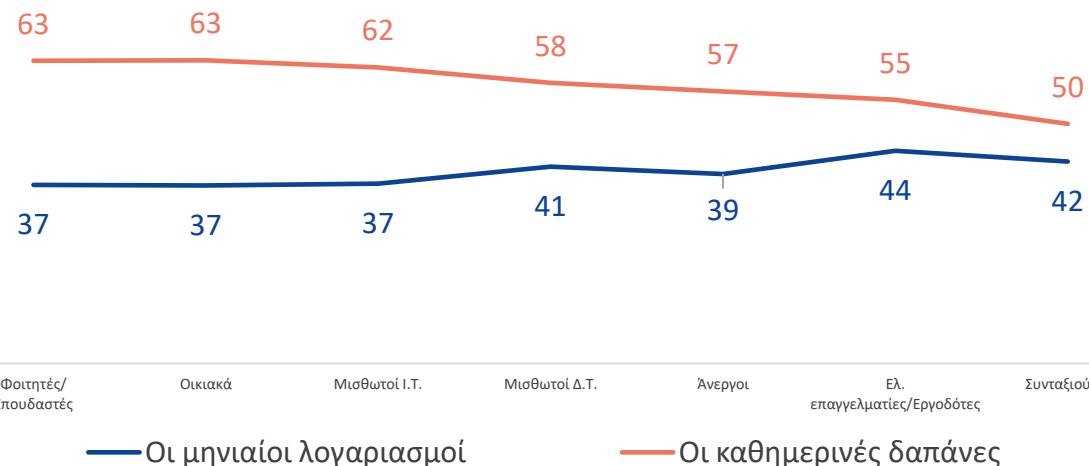
Για τους περισσότερους, αυτό που βαραίνει περισσότερο είναι οι καθημερινές δαπάνες παρά οι μηνιαίοι λογαριασμοί

‘Θα λέγατε ότι πιο πολύ σας προβληματίζουν οι μηνιαίοι λογαριασμοί που πληρώνετε ή οι καθημερινές δαπάνες;’

■ Οι μηνιαίοι λογαριασμοί ■ Οι καθημερινές δαπάνες ■ ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)

Ανά θέση στην απασχόληση

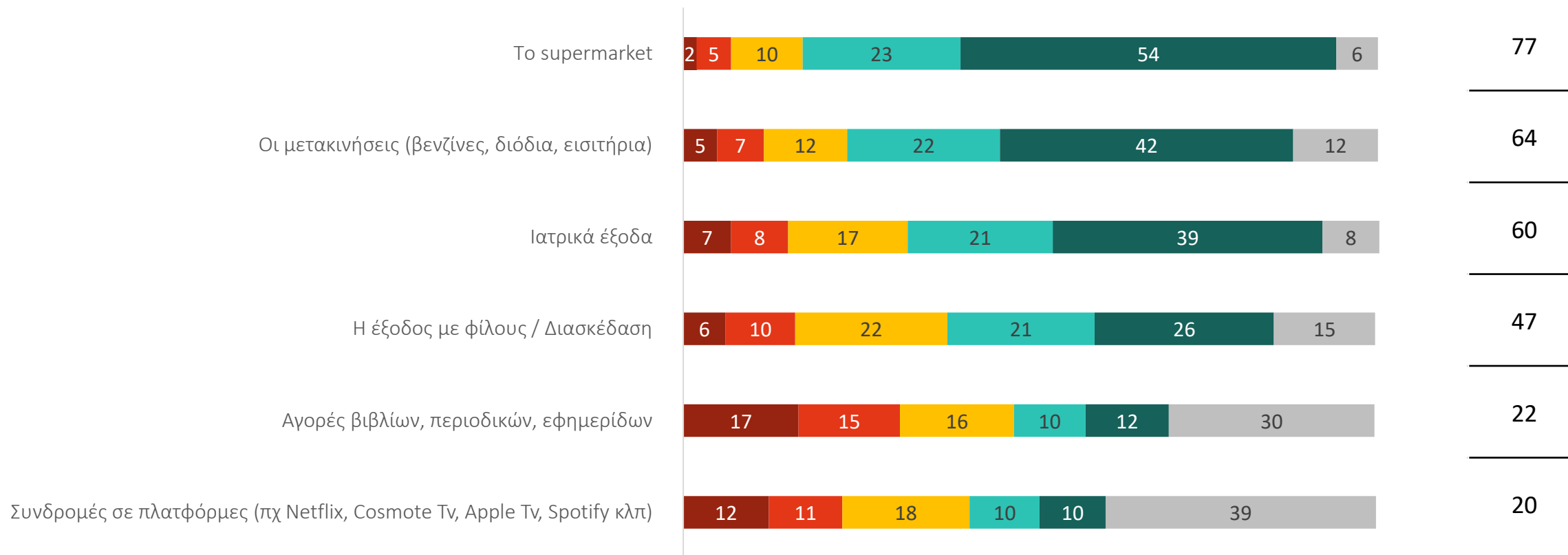

Ανάμεσα στις δαπάνες της καθημερινότητας, οι πλέον επιβαρυντικές είναι και οι πιο ανελαστικές (σούπερ μάρκετ, μετακινήσεις, ιατρικά έξοδα) ενώ λιγότερο όσες αφορούν διασκέδαση και αναψυχή

‘Και ποιες δαπάνες στην καθημερινότητα σας δυσκολεύουν περισσότερο; Χρησιμοποιείστε μια κλίμακα από το 1 ως το 5 όπου το 1 σημαίνει δε με δυσκολεύουν καθόλου και 5 με δυσκολεύουν πάρα πολύ. Αν κάτι δεν ισχύει για εσάς προσωπικά βαθμολογείστε με 6.’

■ 1 δε με δυσκολεύουν καθόλου ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 με δυσκολεύουν πάρα πολύ ■ 6 δεν ισχύει για εμένα

Top2Box (4+5)

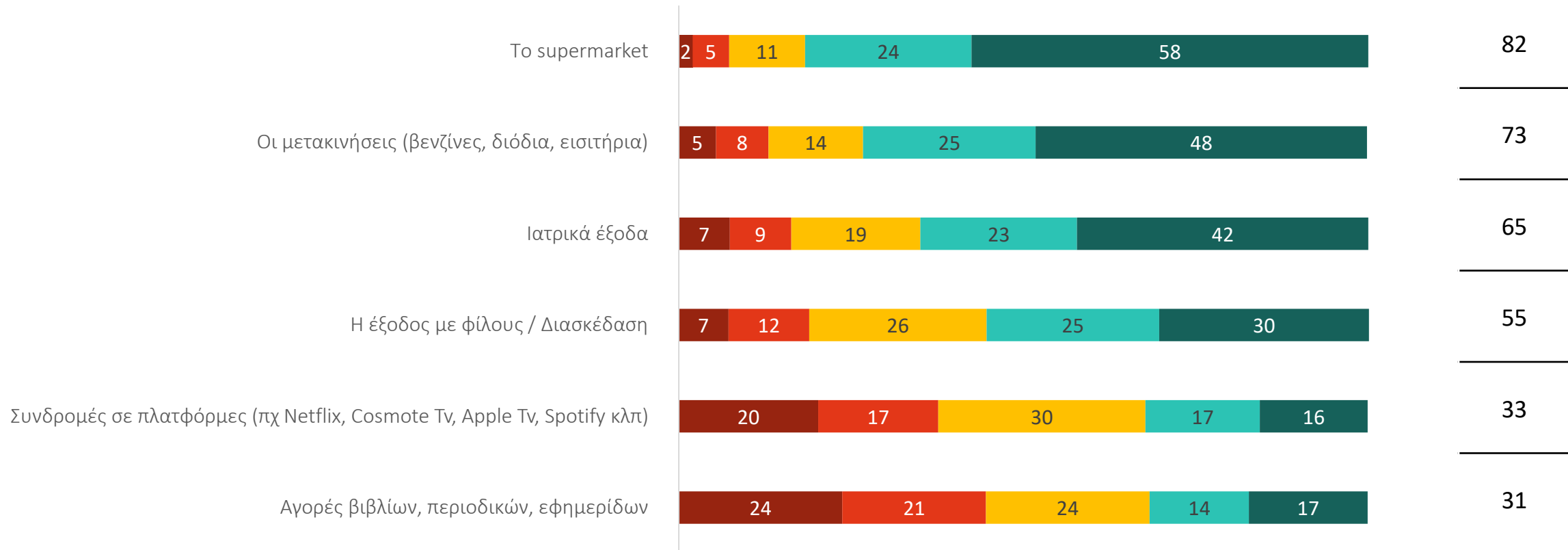
Η ιεράρχηση της βαρύτητας των δαπανών παραμένει ίδια και εάν εστιάσουμε μόνο σε όσους αφορά η κάθε μια δαπάνη

‘Και ποιες δαπάνες στην καθημερινότητα σας δυσκολεύουν περισσότερο; Χρησιμοποιείστε μια κλίμακα από το 1 ως το 5 όπου το 1 σημαίνει δε με δυσκολεύουν καθόλου και 5 με δυσκολεύουν πάρα πολύ. Αν κάτι δεν ισχύει για εσάς προσωπικά βαθμολογείστε με 6.’

Βάση: όσοι τοποθετήθηκαν στην κλίμακα 1-5

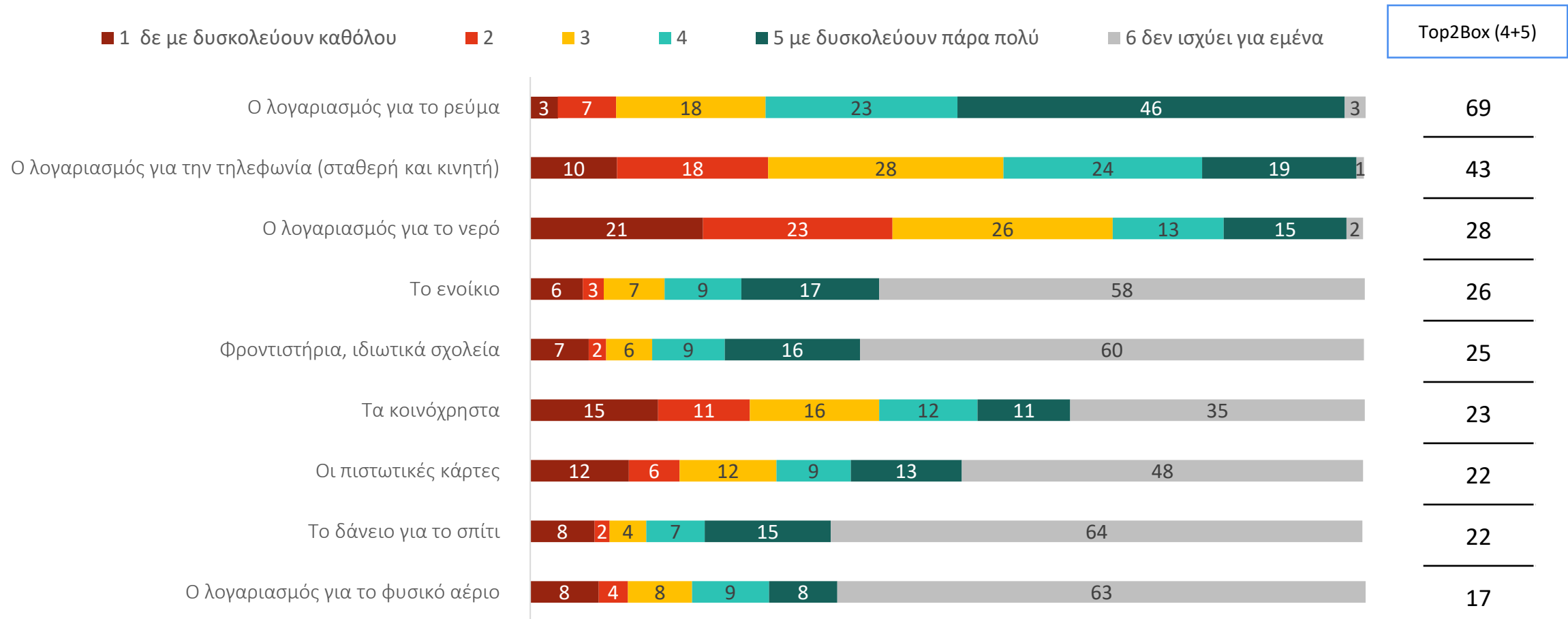
■ 1 δε με δυσκολεύουν καθόλου ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 με δυσκολεύουν πάρα πολύ

Top2Box (4+5)

Στις τακτικές/μηνιαίες δαπάνες, το ηλεκτρικό ρεύμα είναι σαφώς η πιο επιβαρυντική δαπάνη. Μαζί με την τηλεφωνία και το νερό, είναι οι τακτικές δαπάνες που αφορούν οριζόντια σχεδόν το σύνολο του πληθυσμού

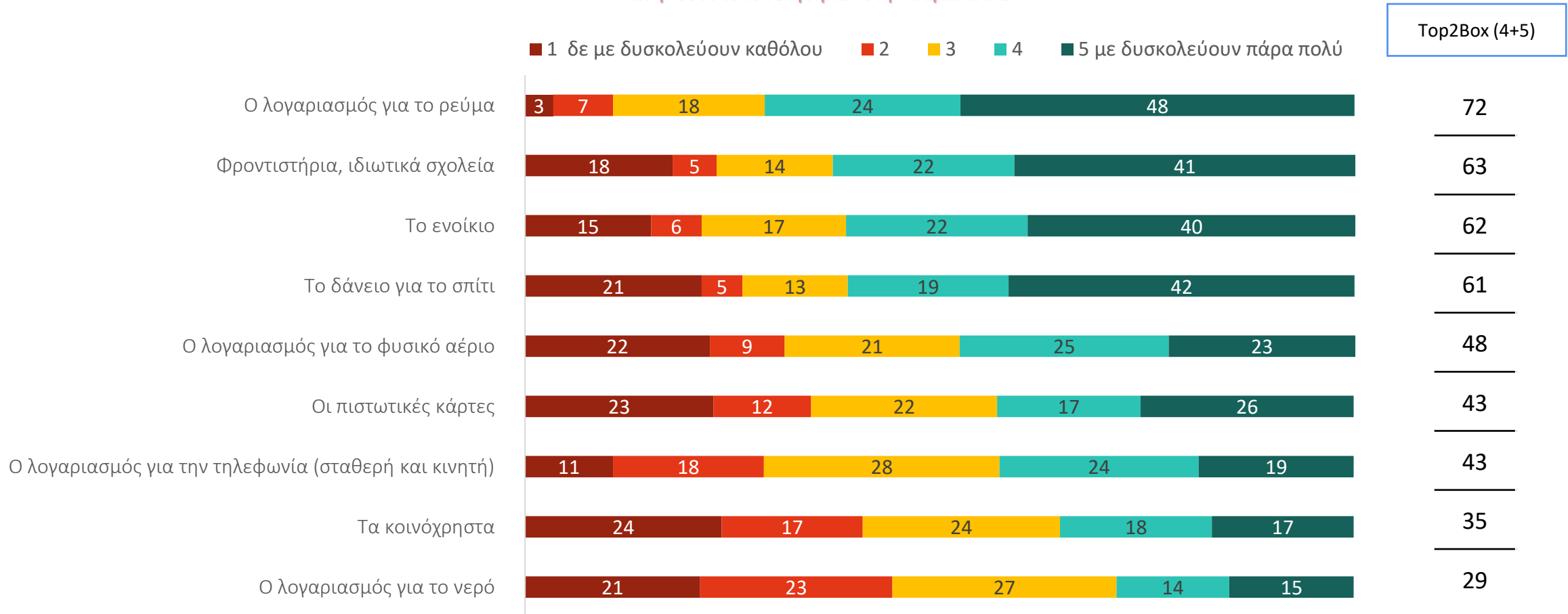
‘Ειδικότερα ποιοι λογαριασμοί σας δυσκολεύουν περισσότερο; Χρησιμοποιείστε μια κλίμακα από το 1 ως το 5 όπου το 1 σημαίνει δε με δυσκολεύουν καθόλου και 5 με δυσκολεύουν πάρα πολύ. Αν κάτι δεν ισχύει για εσάς προσωπικά βαθμολογείστε με 6;’

Λαμβάνοντας υπόψιν μόνο όσους αφορά η κάθε δαπάνη, ο λογαριασμός του ρεύματος παραμένει η σημαντικότερη επιβάρυνση, ενώ ακολουθούν οι ιδιωτικές δαπάνες εκπαίδευσης και στέγασης (ενοίκιο, στεγαστικό δάνειο)

‘Ειδικότερα ποιοι λογαριασμοί σας δυσκολεύουν περισσότερο; Χρησιμοποιείστε μια κλίμακα από το 1 ως το 5 όπου το 1 σημαίνει δε με δυσκολεύουν καθόλου και 5 με δυσκολεύουν πάρα πολύ. Αν κάτι δεν ισχύει για εσάς προσωπικά βαθμολογήστε με 6;’

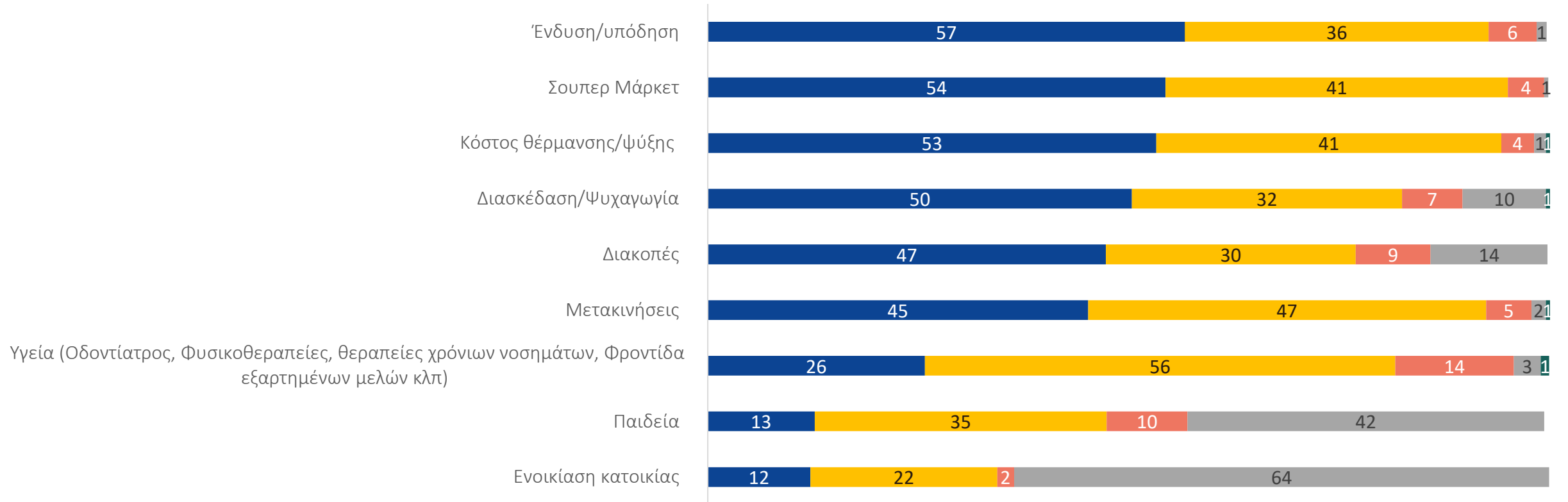
Βάση: όσοι τοποθετήθηκαν στην κλίμακα 1-5

Στο άμεσο μέλλον, η προοπτική είναι κατά βάση ο περιορισμός δαπανών (ένδυση/υπόδηση, σούπερ μάρκετ, θέρμανση/ψύξη, διασκέδαση, διακοπές) ή η διατήρησή τους έστω στα ίδια επίπεδα (μετακινήσεις, υγεία, παιδεία, στέγαση)

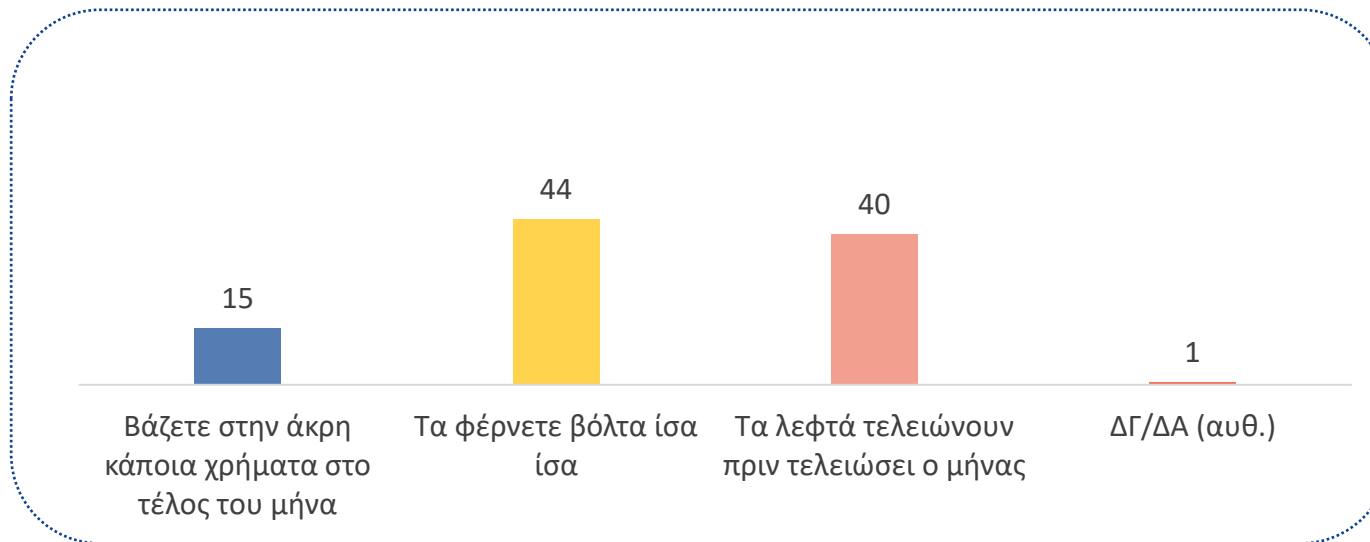
‘Για τις παρακάτω καταναλωτικές δαπάνες θα ήθελα να μου πείτε αν έχετε σκοπό να τις περιορίσετε, διατηρήσετε το ίδιο ή να τις αυξήσετε;’

■ Να τις περιορίσω ■ Να τις διατηρήσω το ίδιο ■ Να τις αυξήσω ■ Δεν ισχύει για εμένα (αυθ.) ■ ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)

Σε αυτό το κλίμα, οι περισσότεροι δηλώνουν ότι είτε οριακά τα βγάζουν πέρα είτε ότι τα χρήματα τελειώνουν προτού τελειώσει ο μήνας

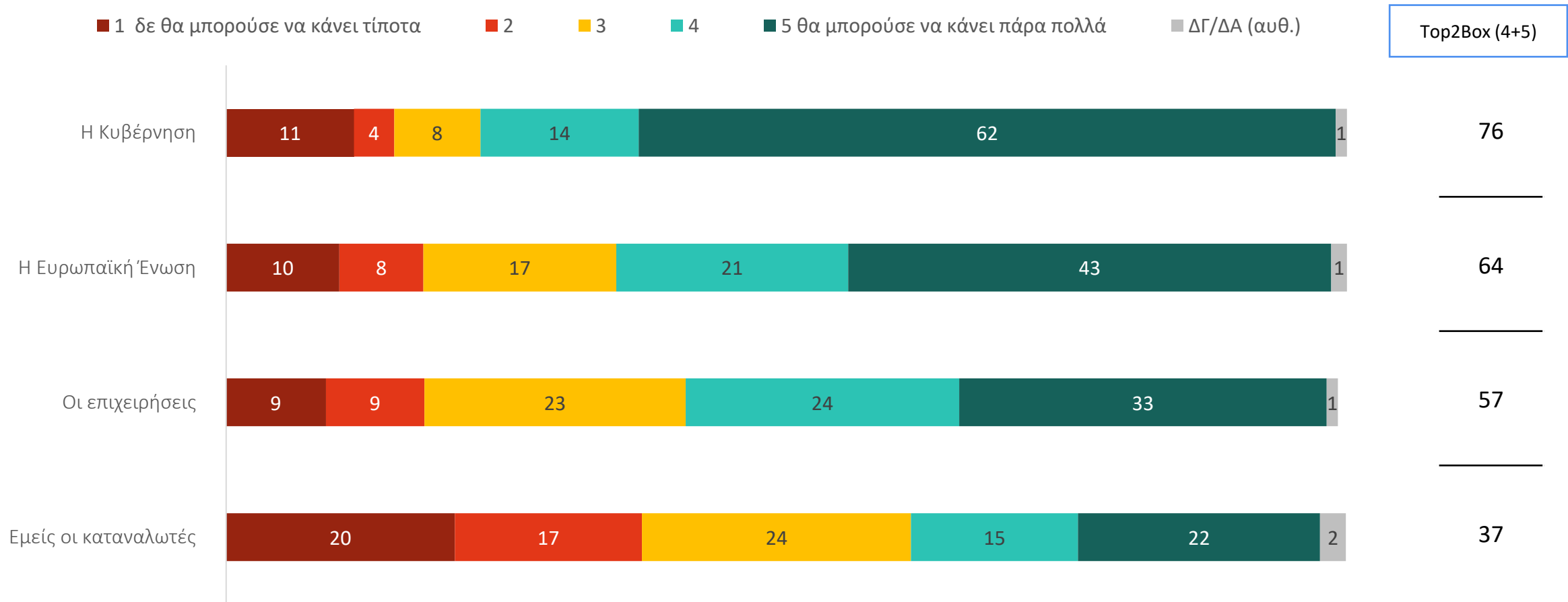
‘Αν σκεφτείτε το μηνιαίο εισόδημα του νοικοκυριού σας και τις μηνιαίες δαπάνες θα λέγατε ότι... ;’

	Σύνολο	Υποκειμενική κοινωνική ένταξη				
		Αγροτική τάξη**	Εργατική τάξη	Μικρομεσαίοι	Μεσαία τάξη	Ανώτερη τάξη
Βάζετε στην άκρη κάποια χρήματα στο τέλος του μήνα	15	6	11	7	19	40
Τα φέρνετε βόλτα ίσα ίσα	44	33	21	45	51	36
Τα λεφτά τελειώνουν πριν τελειώσει ο μήνας	40	59	66	47	30	25
ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)	1	2	1	1	*	*

Οι προσδοκίες παρέμβασης για τη συγκράτηση του πληθωρισμού αφορούν πρωτίστως το εθνικό επίπεδο (Κυβέρνηση) και δευτερευόντως το ευρωπαϊκό (ΕΕ) ή την αγορά (Επιχειρήσεις)...

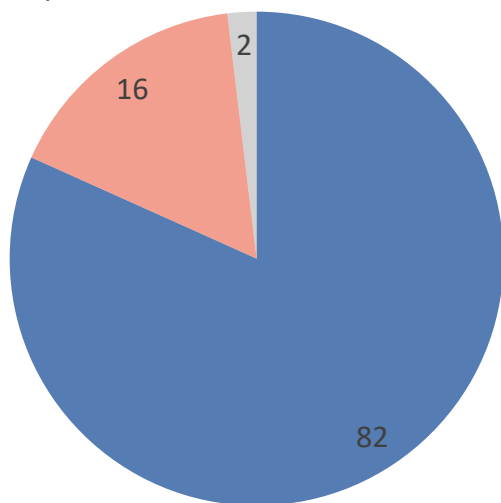
‘Ποιος πιστεύετε ότι θα μπορούσε να κάνει κάτι ουσιαστικό για τη μείωση του πληθωρισμού; Χρησιμοποιείστε μια κλίμακα από το 1 ως το 5 όπου το 1 σημαίνει δε θα μπορούσε να κάνει τίποτα και 5 θα μπορούσε να κάνει πάρα πολλά;’

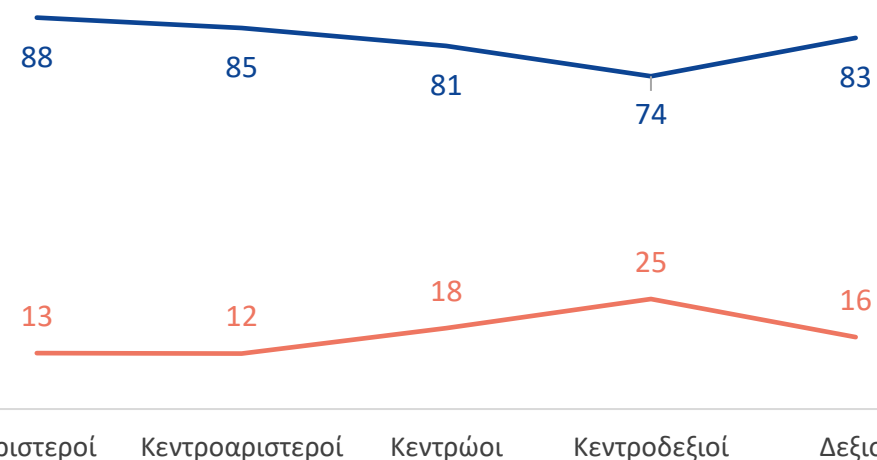
...και η ισχυρή δημόσια/κρατική παρέμβαση θεωρείται σαφώς περισσότερο αναγκαία από την αυτορρύθμιση της αγοράς

‘Με ποια από τις δυο προτάσεις για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού συμφωνείτε περισσότερο ;’

- Χρειάζεται μεγαλύτερη κρατική παρέμβαση στην αγορά προκειμένου να μειωθούν οι τιμές των αγαθών
- Χρειάζεται να αφήσουμε τον ανταγωνισμό στην αγορά να λειτουργήσει προκειμένου να μειωθούν οι τιμές των αγαθών
- ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)

Ανά πολιτική αυτοτοποθέτηση

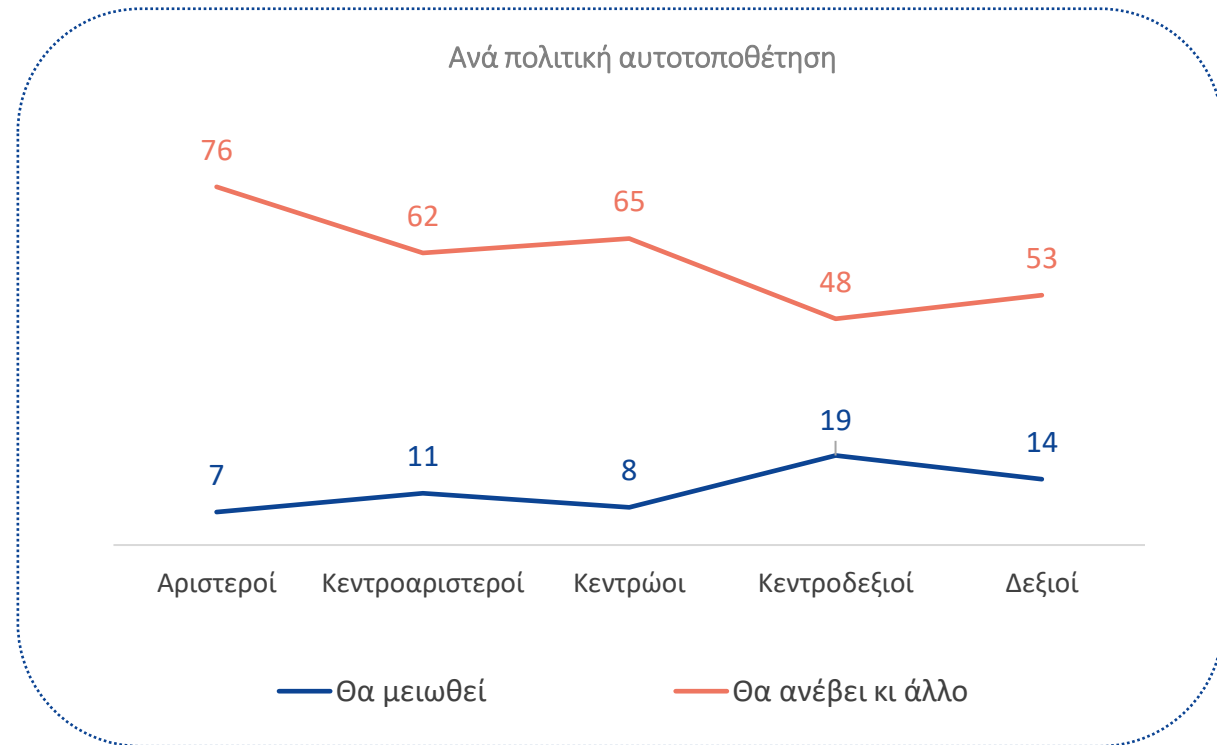
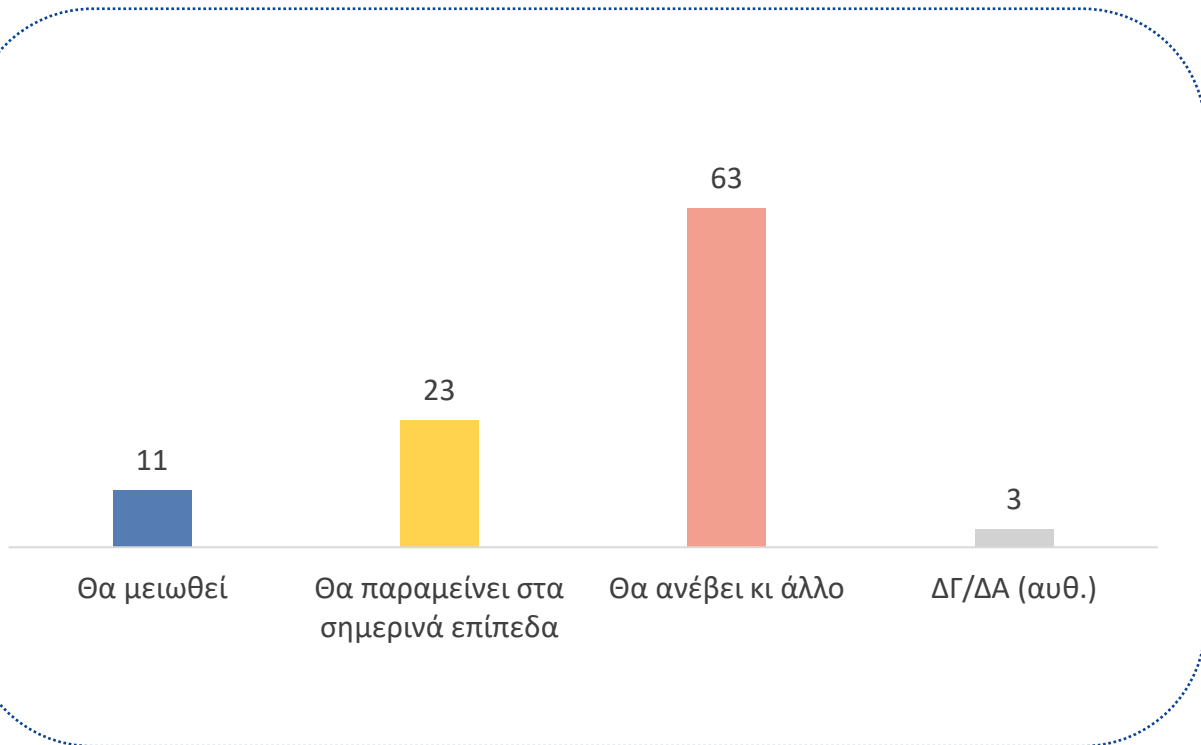

— Χρειάζεται μεγαλύτερη κρατική παρέμβαση στην αγορά προκειμένου να μειωθούν οι τιμές των αγαθών

— Χρειάζεται να αφήσουμε τον ανταγωνισμό στην αγορά να λειτουργήσει προκειμένου να μειωθούν οι τιμές των αγαθών

Τελικά, οι προσδοκίες για το μέλλον παραμένουν χαμηλές και η απαισιοδοξία επικρατεί, καθώς σχεδόν 2 στους 3 εκτιμούν ότι η αύξηση του πληθωρισμού δεν θα σταματήσει εδώ

‘Και όσον αφορά το άμεσο μέλλον, πιστεύετε ότι ο πληθωρισμός...;’

Όπως είδαμε, οι καταναλωτικές δυνατότητες θεωρείται ότι έχουν επιδεινωθεί, και σε μια σειρά βασικών δαπανών η τάση είναι ο περιορισμός ή έστω η συγκράτησή τους. Για τη μεγάλη πλειονότητα, το ισοζύγιο εισοδημάτων και δαπανών είναι οριακό μέσα στον μήνα.

Στο διά ταύτα, λοιπόν, και σε επίπεδο δημόσιας πολιτικής, προκύπτουν ορισμένα σημεία που αξίζει να συγκρατήσουμε:

- Η απαισιοδοξία παραμένει κυρίαρχη και στο επίπεδο της κατανάλωσης, επιτείνοντας την αίσθηση ενός ορίζοντα χαμηλών προσδοκιών συνολικά για τη χώρα, σε μια κρίσιμη καμπή για την οικονομία και για το πολιτικό σύστημα
- Στο πεδίο της Ακρίβειας φαίνεται να προκύπτει ως ζητούμενο η παρέμβαση πρωτίστως σε εθνικό επίπεδο –αφού το πρόβλημα θεωρείται εγγενές και όχι «εισαγόμενο»– και συμπληρωματικά σε επίπεδο Ε.Ε.
- Μερίδιο ευθύνης αποδίδεται στην αγορά, χωρίς να υπάρχουν προσδοκίες από την αυτορρύθμισή της...
-ούτε όμως από ένα οργανωμένο καταναλωτικό κίνημα στην κοινωνία πολιτών
- Αλλά τελικά από μια ισχυρή δημόσια/κρατική παρέμβαση ρύθμισης της αγοράς για τη μείωση των τιμών των αγαθών.

Πανελλαδική Έρευνα Κοινής Γνώμης
για το Ζήτημα της Ακρίβειας και του
Κόστους Ζωής

Οκτώβριος 2024

